

”Kommer det bli mord inom fem minuter?”

Stadsvandringar i Stockholm ökar stort. Millennium-vandringen baserad på Stieg Larssons deckare är en succé och på tur står en ABBA-vandring. Men den här kalla vårdagen är det mord som är i fokus. Vi följde med på en otäck historia i Gamla Stan.

Skaran på tjugo personer som står på Stora Nygatan, i Gamla Stan i Stockholm, tackar huttrande guiden Miguel Lopes Carvalho de Paula för en intressant Mordvandring. Promenaden genom Gamla Stans gator har tagit strax över en timme och är en av över ett hundratal stadsvandringar som finns att tillgå bara i Stockholms stad idag. Miguel anordnar själv åtta stycken med olika teman varje helg. Intresset för stadsvandringar har ökat stort de senaste fem åren.

Några av de deltagare som möts upp vid statyn S:t Göran och Draken i Gamla Stan vid tvåtiden på en lördag har sett Mordvandringen nämnas i Dagens Nyheter, andra har fått den som en ”upplevelsepresent” i form av exempelvis en Smartbox. Medelåldern ligger på närmare femtio, bortsett från en familj på fyra med två tonåriga söner. Miriam och Fredrik, båda i trettioårsåldern, är ett av de yngre paren i gruppen. Mordvandringen är en tidig födelsedagspresent från Miriam till Fredrik som fyller år måndagen därpå.

- När vi ser på tv-serier och filmer hemma så tappar Fredrik alltid intresset efter tio minuter om ingenting händer. Jag funderade i över en månad på vad jag skulle kunna ge honom och hittade den här vandringen. Visst är det spännande Fredrik, säger Miriam vänd till sin pojkvän, nu ska du få höra om alla mordena. Vi vill ha mycket blod, vi vill ha valuta för pengarna. Kommer det bli mord inom fem minuter?

Frågan ställer hon till guiden Miguel som skrattande lovar att vi kommer få höra om ohyggligheter snart nog. Under de kommande cirka sjuttio minuterna kommer vi också få höra om lemlästningar, blodbad, steningar, tortyr och misslyckade dekapiteringar.

Första stadsvandringen i Stockholm anordnades så tidigt som på 1970-talet av Historiska Museet och Stockholms Stadsmuseum startade snart sin egen. Stadsvandringarna kom som en reaktion på de omfattande rivningar som skett i Stockholms innerstad från byggandet av Sergels torg på 1950-talet till det sena 1970-talets almstrid i Kungsträdgården och museerna bestämde sig för att berätta om den stad som försvunnit.

En helikopter får ljudet att skalla mellan medeltidsväggarna så att Miguel får höja rösten. Det är med rask takt som Miguel vandrar mellan stoppen så att gruppen ibland får svårt att hänga med. Men så började också Miguel arrangera stadsvandringar just för att – gå ned i vikt.

- Helt ärligt var en av anledningarna att jag behövde gå ned i vikt och så är det alltid trevligt att gå på promenad, förklarar Miguel på telefon ett par dagar efter vandringen.

Till vardags arbetar han som lärare i bland annat spanska på en skola på Värmdö. Hösten 2009 grävde han ned sig i arkiv som han från början mest såg som en ”random grej”.

- Jag gick runt på stan och kollade vad man kunde göra. Då hittade jag stadsvandringar. Jag följde med på en och konstaterade att det här var ju inte så svårt. Så jag bestämde mig för att starta upp ett enkelt företag, kostnaderna är ju nästan obefintliga, tjugo kronor in, en krona ut.

När Miguel började så fanns det bara en spökvandring, idag finns det fem. Sara Claesson, kommunikationsansvarig på Stockholms Stadsmuseum, berättar att uppsvinget för dem kom när de

Reportage

Daniel Hånberg Alonso
daniel.hanberg@gmail.com

POPPIUS

År 2008 lanserade Millennium-vandringen som utgår från platser figurerande i Stieg Larssons deckartrilogi. Samma år började stadsmuseet även anordna stadsvandringar året om, tidigare hade de endast skett på somrarna. Idag planerar de en ABBA-relaterad stadsvandring i samarbete med det nya ABBA-museet som öppnar i sommar.

Majoriteten av alla stadsvandringar sker i Gamla Stan och under vår vandring så möter vi också på en annan konkurrerande stadsvandring som är i full gång. Priserna på en vandring för en privatperson ligger oftast runt hundralappen men kan nå upp till sjuhundra kronor, då får man en stadsvandring med chokladtema där chokladprovning ingår. Utöver det finns det otaliga företagserbjudanden för bokade gruppvandringar. Ett av de många småföretagen som arrangerar stadsvandringar erbjuder dessutom att lära ut hur man anordnar sina egna vandringar.

- Jag trodde det skulle vara mer privata mord, något snaskigt Leif GW Persson-skvaller kanske, skrattar Miriam när Mordvandringen är över. Det var så mycket gammalt nu, mycket skolhistoria. Men det var väldigt intressant!

Fredrik håller med och medan de traskar iväg mot Gamla Stans tunnelbana hörs dem prata om den blodiga avrättningen av Gustav III:s mördare Jacob Johan Anckarström. Guiden Miguel har själv redan raskt försvunnit iväg för att möta upp nästa grupp stadsvandrare.